

IURIDICAS- PHARETRAS

— DUCUNT IN PRÆLIA MVSÆ.

Oceanum referare, polum aut Deus ille potentem
Juridicum, properam què jubet tum invadere fluctus.

PONTIFICVM DECRETA-

— MODO PRIMÆVA SOLUTIM

Eucleanda sinunt dictis parere Tonantis.

Jam properat bellum; gladios parat inde minaces

Regula contractus quinta octogena libellò

In Canonum sextò juris. Caput atque coruscans

Finale in titulò; quali Donatio tantum

Scribitur, & princeps caput inde, solutio, cujus

In titulò conscripta fuit. Veruntamen enses,

Hasta què dura potens ferrum haud quassare valebunt,

Loricans clypeante rubrus Ducè nanque supremò

Alcimachò certare valens festino paratus.

Audiat è contrà pugnans Ducem, & ille pavecat

Teliferú, ANDREĀ dictú BERNARDES AYRES,

Et properare modò veniam à Ductorè rogantum

Musarum choreas, humeris portare sagittas,

Vt liceat proprijs, gladios producere tandem,

Et Pharetras in castra: locum mihi sæpè tremendum!

Tela gerens, hastam què vibrans, atque arma capeffens

Nunc FRANCISCVS adest BARROZO, & prolè FARIA

Nonà & in horá, Maij septém in lucè dierum.

FORTIUS EN TELVM DUPLICI MVRONE CORVSCANS:

Obligat ex se juridicè conventa duorum

Pactio, dat quotiès alij quidque alter agentum.

CASTALIDVM FAMOSA-

- D V C I -

- OFFERT ILLA POESIM

MUSARVM, -

- Quâ tela rogant in castra ferenda.

C L I O

Tu veniam concede, rogo, Fortissime Ductor,

V R A N I A

Vt Pharetras nobis tollere nunc liceat.

P O L Y H I M N I A

Jam, fateor, per castra iuvat portare sagittas;

T E R P H S I C O R E

Sisyphus en lachrimat, nam famulare librat.

M E L P O M E N E

Tristat,, & oblectat duplici ratione juberi,

E V T E R P E

Mæret is impulsus, gaudet at ipse volens.

E R A T O

Nam, modo lætamur, volumus servire libenter;

T H A L I A

Gignit honor risus, accipimus que decus.

C A L L I O P E

Millé triumphales portabis frontè coronas,

V N A Q U Æ Q U E

Mars te namq Ducè, id me cupientè, pavet.

EN

53
E NCLIO OFFICIOSA PARAT CONDVCERE —

— PRIMAM ✕ NUNC PHARETRAM, —

— ATQUE DEIN CONTRACTVS IPSA LIBENTER

Definit, certos què incertos dividit omnes.

Contractus omnis pactio dicitur

Pèr se duorum juridicè obligans,

Quid alter alteri ut statim det.

Nón dubito rationè quali

Proferre, sempèr nascitur actio

Ex rê obligatum (scilicèt Orphanum)

Directa contrà omnem puellum;

Vtilis indè tamén vocatur

Adversús ipsum, qui locuplectior

Negotiando, pèr celebrem hoc Pij

Decisionem. Dividuntur

Veró negotia nominata

A innominatis. Emptio cætera

Negotia èx vi nominis abjugat.

Hæc quæstio primam, aut sagitta

Teliferam Pharetram exinanit.

VRANIAM PROPERARE JUVAT PORTARE —

— SECUNDAM ✠ NUNC PHARETRAM, —

— QVOQUE QUID SIT PERMVTARE DOCEBIT.

Permutatio nominatus haud est
Contractus. Placitum negotiandi
(Munitum stipulatione quamvis)
Permutari equidem nequit vocari;
Permutandi erit ergo tale pactum.
Primus, sufficit, exhibendo quidquid,
Contractus celebris vocetur ut sic.
Non distinguitur hoc negotiumque
A do, ut des. Properam rogantibus dic,
Quod tunc solvitur ex eo gabella,
Quando certius exhibent utroque.
Permutando quidem Emphyteucata,
Amisit quae ea semper Emphyteuta.
Quanvis tradat is Emphyteusim agenti,
Commisso attamen ex eo levatur,
Ante, illud repetens, favore, litem.

55
FERRE MODO LIBEAT, ROGITO, POLYHIMNIA, —

— TRIPLAM ✕ NUNC PHARETRAM, —

— EXPLANANDA QUIDEM ET TRANSACTA MICABUNT.

Transactio, licet pœnitentiam neget,
Contractus est innominatus. Quæritur,
Scilicet, vtrum quisquis agere queat in alium
Negotiantem, pactio (ex illâ quidém)
Si interfuit supra actionem, certiùs
Perimenda quæ pacto haud erat eodem tamén?
Nullitér is actor actioné vsurus est;
Secus tamén erit, si per actum nudum obit
Illa actio transacta. Quodquè sic erit,
Quandó reum de omni actioné solverit
Stipulationem per, et, Aquileanam, tamén
Acceptilationé cum sequutâ. At is
Actor nequit reum obligare Mutij
Per cautionem, vél modalem. Si reus
Rem litigationis actori intulit,
Vt actor illi aliquid det, actionem habet,
Habiturus haud, si res maneat ipsum se apud.

TERPHSICORE LÆTATA VENIT PERCINGERE —

— QUARTAM ✕ NUNC PHARETRAM, —

— ET CUNCTIS DONARI PROPALET ILLA. —

Donari, dubitant, jurê novissimò
An contractus erit? Quod fateor quidém;
Et certum voco, sit qualitér editus.
Is donare solet, cætera qui potest,
Si nón sit ratio, quæque negotia,
Diversum rogitans, contrahere, assero.
Dè castrensibûs, aut dè quasi filius
Qui donare potest, is minimé tamén
Dè plerisque potest; ipse etiám nisi
Vsumfructum habeat. Quæstio nobilis
Jám jám núnc properat, qui, án, prior exhibet
In contractibûs his, quos aliqui vocant
Incertos, poterit poscere traditum,
Contractus quotiés dicitur irritus,
Quin sit culpa alij? Quis dubitat? Potest.

57
MELPOMENE DVBITARE NEGAT PRODUCERE —

— QUINTAM ✠ NUNC PHARETRAM, —

— DOTEM QUE SIMVL DEPROMERE GAVDET. —

Fulget nominê propriô
Contractus duplices habens
Respectus, quiâ, scilicet,
Vt dos obliget hæc virum,
Consensus (rogo) sufficit?
Sât non est, sed eritque res.
E contra mulier tamén.
Sponsum de dubiâ patrem
Dotê, & non alium obligat.
Acceptumque ferendo ea,
Dotem ut, fæmina, præbeat
[Nullô conjugio tamén]
Vt dotem repetat, duplex
Illi pertinet actio,
Ob causam velût, illaque
Princeps actio debiti.

EVTERPE JAM AD CASTRA VOLAT DISCINGERE —

— SEXTAM ✕ NUNC PHARETRAM, —

— EMPHY QVE TEVSIM EXPONIT, TUM QVE PRECARI.

Esse contractum modó nominatum
Emphyteusim, èx quò sequitur vocari
Sicquè vectigal, nihiló faceffens,

Nemo negabit.

Nám physis tantúm dirimebat hosce
Anté Zenonem, tamén, accidentér,

Vnus idcircó, fateor, vocatus,

Indéquè certus.

Vndé scintillat quoqué, nominatâ

Iste fulgescat quód & actionê;

Quippé contractus què precarium haud est,

Nón itá lané.

Actio in factum haúd quoqué regularis,

Tantúm is, adjectâ stipulationê,

Namquè contractus solet advocari,

Competit isti.

NON ERATO QVE NEGES, PORTANDI —

-SEPTIMĀ, HONORĒ, ✠ NUNC PHARETRĀ,-

— DUPLICI ET CONTRACTVS DIVIDE PLECTRO.

Rē, & consensū, grammatē verbis
 Qui contractus celebrabuntur
 Solū itā rectē, fateor, veri.
 Triplicem quanvis vinculum habemus,
 Scilicēt, illud physicum tantū,
 Atquē merē illud iuridicum, atquē
 Aliud mixtum; dicitur istud
 Solū juris vinculum. Et indē
 Adverte, loquor, nōn numeratæ
 Exceptio quōd quē pecuniæ ea
 Mutuo inhærens efficere potest,
 Ille probet qui ut chirographum habet:
 In dotē etiām contigit idem.
 Stricti juris, fidei quē bonæ
 Sunt contractus; ratio; obligat hæc
 Vltró quē citró; haud strictum jus itá.

MORE

OLLIAO

VIN FERREYRA Volu. 6. Typograph. Anno 1683.

MORE THALIA RATO CELEBREM, BIS, PROVEHE, —

— QUARTAM ✠ NUNC PHARETRAM, —

— ET REVOCARE DOCE DONATA LIBENTER.

Donatio simplex solet per ingratam
Remunerationem ab hoc reclamari,
Donasse quem loquitur. Potest dator natum
Suam in potestate abdicare digesti
Tempore, ratio quin micet; erit secus verò
Hodie. Quatuor ingratitudinis tantum
Causas fatemur, quas rogantibus promam.
Nam quinta causa dicitur merere, quando
Implere donatarius ita detrectat
Appositiones in negotio quasque,
Contractus ut merito tenet reclamari.
Igitur quae non cum ingratitudinis causa
Possit vocari hoc, quinta non erit causa.
Propter alias causas negamus ingratam
Propter remunerationem eam posse
Donationem destrui, aut reclamari.

CALLIOPE, ET REGINA SOROR, GERIT ILLAQVE —

— NONAM ✠ NUNC PHARETRAM, —

— FULGET QUE, MICAT QVE SOLUTIO TANDEM.

Adeptionibûs solent merè viri
 Beneficiorum solvere
 Necessitatê, debita, illius sacræ
 Quæ, ecclesiæ, contracta sunt:
 Tenentur attamén què debita haúd ij
 Solvere reliqua. Successor et,
 Eò modò suprà tenetur, in bonis
 Duntaxát hærentibûs ijs
 Prius qui, ei, orbê, filio, fruiscitur.
 Prælatus in beneficiô
 Adeptô &, assero, subindé dicitur
 Successor haúd generalis hic.
 Rogabis án dehinc, novus tenebitur
 Prælatus actionê, quâ
 Erat tenendus ille, qui â locò exijt?
 Is nullitér tenendus est.

CONIMBRICÆ, *Bene Sup. Placitô.*

Apud IOSEPHVM FERREYRA Vniuersit. Typograph. Anno 1688.

11
CALIOPE, ET REGINA SOROR, GERITILLAQUE

NONAM & NUNC PHARETRAM

FUEGIT QUE, MICAT QUE SOLUTIO TANDEM

An deponendis solent meris viribus
Remuneratum solvere munera
Dona necesse est debita illius factis
Quae ecclesiae contracta sunt
Tentur atque non debita haud
Solvitur reliqua successores
Cuius de modo supra tenentur in bonis
Nunc de his rebus tractandum
Primum est, ut ordo sit, fructuum
Tractus in beneficio, omnia
Adoptio & alio, subinde dicitur
Successor haud generalis hic
Quae rogabis an de his, novus tenentur
Tractus actione, quae res potest
Est tenendus ille, qui à loco exit
Is nullus tenendus est, quod

COMIMBRICAE, Bona Sup. Placid.

Apud IOSEPHVM FERRYRA Vniuersit. Typograph. Anno 1838.